

DVE DOLINI

Asi iz
škofjeloške
"provinc"Miran
Šubic

Poljanska in Selška dolina v zadnjem času presenečata svet. Prevčeva družina je iz Selške doline, kjer tam pod Ratitovcem in Poreznom očitno vzgajajo skromne in pridne in nadarjene in uspešne. In dvakrat zlata mlada olimpijka Eva Klinec je doma iz Poljanske doline, kjer punce skačejo po kolajne. In na stičišču obeh dolin je doma še hobotnica v nogometnem голу – Jan Oblak. Zdaj ga pozna že ves svet, ker zna v Madridu ujeti vsako žogo.

Okolje dveh dolin s Škofjo Loko vred ima morda poseben zrak, morda pa je temelj zdrava kmečka hrana. In drznemo si napisati, da tudi domača vzgoja kaj prispeva, da ob vseh teh uspehih iz tega okolja najdemo skupni imenovalec v skromnosti. Ni velikih besed nogometnega mladeniča, ki ga svet ceni na vrtočlavih sto milijonov. Še manj je hvalisanja iz ust skakalne družine, ki je nesporno svetovni fenomen v skakalnem športu. In naša zlata punca na skakalnih smučeh je vse prej kot kaka vzvišena diva – je skromna športnica iz Poljanske doline.

Je naključje, da nas vse bolj navdušujejo športniki, ki prihajajo iz manjših krajev, kot je Črna na Koroškem, ali Dolenja vas, ali Poljane, ali celo Škofja Loka? So morda ti fantje in punce manj pred računalniki kot tisti v mestih? Ali pa vidijo v športu izziv za preboj, za izenačitev možnosti pred tisto mladino v Ljubljani ali Mariboru, ki ima pred nosom vse možne dvorane, športna igrišča in široko izbiro športov?

V Poljanski in Selški dolini se trudijo mladini ponuditi tudi šport in seveda imajo športne objekte, ki pa so daleč od tistih v velikih mestih. Tudi Škofja Loka kot majhen kraj v košarki in roketu drži korak z večjimi središči. A bistvo verjetno le ni v objektih in

KIPARSKA KOLONIJA MLADIH

Ko pri vsakem otroku brbota iz duše

Kiparska kolonija mladih v Črnomlju je nedvomno dobra referenca za morebitne bodoče umetnike. Dvodnevno sodelovanje s priznanimi kiparji in slikarji ter spoznavanje različnih tehnik in materialov jim da neprecenljive izkušnje.

✂ Dragana Stanković

ČRNOMELJ. Ko prekipeva od mladostniških idej, vztrajnosti in silne koncentracije, potem že morajo nastati izjemne stvaritve. Na dvodnevni mednarodni kiparski koloniji mladih na črnomljski osnovni šoli Loka, kjer jo v sodelovanju z Zavodom za izobraževanje in kulturo Črnomelj ter občino pripravljajo že deveto leto zapored, je imela tričlanska strokovna komisija včeraj težko delo izbrati najboljšo stvaritve. »Predvsem zato, ker veš, da prav pri vsakem otroku kar brbota iz duše,« je dejala akademska slikarka Beatriz Tomšič Čerkez, predsednica komisije na letošnji koloniji. Absolutna zmagovalka kolonije je postala Nikolina Pavljašević iz Tuzle, ki je ustvarjala v delavnici Instalacija pod mentorstvom likovne pedagoginje Vlaste Markočič.

Res je brbotalo, letos na temo Adijo, pamet. »To sta dva dela možganov,

Trinajstletni Gaj Gabriel iz Maribora pravi, da ga delo z lesom zelo veseli: »Hotel sem čim več živali preplesti v en izdelek. Tu imam kače s krili, zmaja, želvo, lovke hobotnice, pa glavo kokoši, rep, pošast.« ✂ Dragana Stanković

pregrajena s steno. Na eni strani so možgani v mavričnih barvah, ki razmišljajo svobodno, po svoje. Del možganov na drugi strani pa deluje po nekaterih pravilih in se mu od vsega skupaj že meša. Zato skozi luknjo v steni mavrični del prehaja na drugega, da ga osvobodi,« svoj izdelek iz purpene opise devetošolka Nika Miketič iz Podzemlja. Medtem se je zaslisljal rezalni stroj iz sosednje delavnice, kjer so učenci pod mentorstvom akademskega kiparja Damijana Kracina svoje ideje skušali izraziti v lesu. Trinajstletni Gaj Gabriel iz Maribora je v dve leseni plošči vrezal

različne živali, pri sosednji mizi se je devetošolček Jan Muhič iz Črnomlja posvečal še zadnjim podrobnostim svojega avtomobila ptice.

Vztrajnost in malo radovednosti

»Učenci imajo res odlične ideje, so zelo motivirani, nekateri tudi že imajo določeno znanje obdelovanja lesa. Sedem učencev, sedem izdelkov, vsak povsem drugačen. Zelo sem zadovoljen,« je o svojih »varovancih« dejal akademski kipar Damijan Kracina. Kaj pa je najpomembnejše, da nastane dober izdelek? »Predvsem vztrajnost pa tudi malo radovednosti,« pravi Kracina.

Enainštirideset učencev iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine ter Italije so akademski kiparji, slikarji in likovni pedagogi v delavnicah Les, Keramika, Montažna plastika in Instalacija popeljali skozi različne materiale in tehnike. Kot pravi Tomšič-Čerkezo, ki je prejšnja leta na koloniji sodelovala kot mentorica, pri ocenjevanju iščejo predvsem presežek. »Ocenjujemo izvirnost ideje, kako je motiv predstavljen, zelo pomembna je tehnična izpeljava. Če je izdelek tehnično izpeljan dobro, potem je tudi ideja najbrž dobra in celoten izdelek na koncu dober. Kajti že v samem začetku je treba razmišljati, kako neko idejo, ki je izrisana na papir, prenesti v material. Tu mentor pomaga. Po drugi strani pa se mi zdi zelo dobro, da tudi sami učenci eksperimentirajo, kako delati.«

Tudi po besedah likovne pedagoginje in mentorice pri delavnici Keramika Silve Karim je pomembno, da otrok zna prisluntni sebi in to vnesti v material. Tako kot osmošolka Maruša Pajnič iz Šmartnega pod Šmarno goro. Iz njenega izdelka, ki ga je poimenovala Pozaba, je tudi laičnemu očesu jasno, da se ni pravič srečala z glino. »Kocke predstavljajo misli, ki iz središča plavajo stran. Mentorica nam je dala veliko svobode, hkrati pa nam pomagala, da smo lahko naredili res tisto, kar smo sami hoteli.«

Pomemben je občutek pod prsti

Kot pravi Karimova, je pri glini občutek za material precej pomemben. Ker je imela v skupini učence z različnim predznanjem, jim je najprej prikazala osnovne pristope glede oblikovanja glin, gnetenje, valjanje, dolbenje. »Da so pod prsti dobili občutke, kaj vse se da. Šele potem so začeli pripraviti skice in nato izdelka. Kajti če je nekaj videti dobro na papirju, še ne pomeni, da bo funkcioniralo tudi v glini.«

Namen kolonije, s katero dva dni živi in diha vsa šola, je jasen. Spodbujanje ustvarjalnosti, pridobivanje izkušenj z različnimi materiali, sodelovanje s priznanimi slovenskimi umetniki in, kot dodaja strokovna vodja kolonije Špela Vraničar, je glede na mednarodni značaj kolonije izjemno pomembno tudi druženje z vrstniki. ✂

Kot pravi mentorica, akademska slikarka Silva Karim (na fotografiji levo), so učenci »malo pobrskali po svoji duši, znali poiskati občutenja in jih izraziti v materialu«. Ob njej je osmošolka Maruša Pajnič. ✂ Dragana Stanković